

מדינת ישראל
ועדת ערר לענייני קורונה וחרבות ברזל – מסלול ארצי

ערר 1146-24
(ערר קורונה)

לפני כבוד חברי הוועדה:
ערן עסיס, עו"ד - יו"ר
טניה חכמוב, רו"ח - חברה

העוררת: **ר.א.א. שיווק ירקות וזיתים בע"מ, ח.פ. 515399996**
באמצעות עו"ד גסאן סג'ראווי

נ ג ד

המשיבה: **רשות המסים**
באמצעות היחידה לטיפול במענק השתתפות בהוצאות קבועות
רחוב בן גוריון 38 רמת גן
מייל: corona.ararim@taxes.gov.il

החלטה

1. עסקינן בבקשת העוררת למענק הוצאות קבועות בהתאם לחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן – **החוק**), וזאת בנוגע לתקופת הזכאות נובמבר-דצמבר 2020. הערר שבנדון נסוב על החלטת המשיבה לדחות על הסף השגה שהגישה העוררת בגין האיחור בהגשתה.
2. אין מחלוקת כי בקשת העוררת למענק נדחתה בהודעה שניתנה על ידי המשיבה ביום 14.3.2021 (להלן – **הודעת הדחייה**). אין מחלוקת כי בקשה זו נשלחה למשרדו של בא כוח העוררת דאז, רו"ח בוטרוס עבד (להלן – **המייצג הראשון**), באמצעות דואר אלקטרוני, וכפי שיובהר להלן, אף אין מחלוקת כי הדואר האלקטרוני הגיע ליעדו. אף על פי כן, ההשגה לא הוגשה בחלוף 45 ימים כקבוע בחוק, אלא רק ביום 12.5.2024 – בחלוף למעלה מ-3 שנים
3. בכתב הערר נטען כי "העוררת באמצעות מנהלה מעולם לא ידעו על הודעת הדחייה", שכן היא לא הומצאה לעוררת או למנהלה. לטענת העוררת, דבר קיומה של הודעת הדחייה נודע לה רק לאחר שהוטל עיקול על חשבון הבנק שלה.
4. לצד זאת ראתה העוררת לנכון לציין שבתחילת שנת 2023 החליפה את רואה החשבון המייצג שלה. בתצהיר שהגיש מנהל העוררת הוא הבהיר כי עמד בקשר עם המייצג

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

הראשון, ואף על פי כן לא ידע על הודעת הדחייה, והופתע לגלות בסוף חודש אפריל 2024 (או בתחילת חודש מאי 2024) על קיומה של דרישת החוב, רק אגב העיקול, לאחר שזה כבר הוטל.

5. כאמור, עיון בכתב הערר מלמד כי העוררת אינה חולקת על קבלת הודעת הדחייה באמצעות מייצגה. מטעם זה, התבקשה העוררת לנמק מדוע לא יידחה הערר על הסף, וניתנה לה אפשרות להגיש מסמכים ותצהירים נוספים.

6. בשלב זה צירפה הוועדה גם מכתב מאת המייצג הראשון (אשר לא נערך כתצהיר), ובו תוארו הנסיבות הנוגעות לקבלת הודעת הדחייה. מפאת חשיבות הדברים נביא אותם כלשונם:

"אציין בזאת שהמכתב שתאריכו 14/03/21 נשלח למשרד שלי במייל (למזכירה) וכנראה נפל בין הכסאות ולא טופל כתוצאה מאילוצי עבודה בתקופת הקורונה. אציין עוד שאני ידעתי על דחיית הבקשה רק לאחרונה שבעלי המניות פנה למשרדנו ובקש את בדיקתנו לעניין"

7. מכתב זה, אשר צורף על ידי העוררת במענה להחלטת הוועדה, אינו מותיר מקום לספק – ברי כי הודעת הדואר האלקטרוני הכוללת את הודעת הדחייה נשלחה למייצג הראשון של העוררת. המכתב אף מתאר את ההתעלמות מהודעת הדחייה כמחדל של המייצג – מדובר בהודעה שהגיעה אל מזכירתו ולא טופלה. הא – ותו לא.

8. העוררת טענה כי המצאה למייצג אינה יכולה להיחשב כהמצאה לעוררת, וכי אין לראות בדואר האלקטרוני שנשלח אליו כהמצאה תקינה. משהובהר כי זהו קו הטיעון של העוררת, ראינו לנכון לדחות את הערר על הסף.

9. המייצג הוא מיופה כוח המוסמך לבצע פעולות משפטיות בשם השולח, וככזה, חלים עליו ההוראות החלות על שליח לפי חוק השליחות, התשכ"ה-1965 (ראו סעיף 1(א) לחוק). סעיף 2 לחוק זה קובע כי **"שלוחו של אדם כמותו, ופעולת השלוח, לרבות ידיעתו וכוונתו, מחייבת ומזכה, לפי העניין, את השולח"**.

10. הגשת בקשה למענק באמצעות מייצג היא דוגמה מובהקת לכלל זה. המייצג פועל בשם העוסק המגיש את הבקשה, והוא אחראי לאינטראקציה עם הרשות מתחילתה ועד סופה. ידו של המייצג כידו של העוסק המגיש את הבקשה. מסירת הודעה למייצג כמוה כמסירת הודעה לעוסק באופן אישי, והוא הדין לגבי המצאת מסמכים והחלטות. זהו דפוס ההתנהלות המקובל באינטראקציה עם כל רשות מינהלית, והוא נגזר כאמור מהוראות חוק השליחות. רשות מינהלית הפועלת מול מייצג יכולה בהחלט להסתפק במסירת הודעות למייצג, והיא אינה צריכה לפעול בכדי למסור את ההודעות אל העוררת דווקא

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

"באמצעות מנהלה", כנטען. הדברים הם בבחינת מושכלות יסוד מובנים מאליהם, שלא היה צורך לחזור ולאומרם אלמלא טענותיה של העוררת.

11. אכן, ייתכנו מצבים שבהם השליח לא מילא את חובתו כלפי השולח ולא מסר לו עדכון על ההחלטה, או לא ביצע פעולה כלשהי שנדרש לבצע. במקרה כזה, יכול השולח לטעון כי הוא זכאי לסעדים שניתן להעניק לו במקרה של הפרת חוזה, כגון פיצויים בגין הנזקים שנגרמו כתוצאה מכך (ראו סעיפים 8-9 לחוק השליחות). אולם שיבושים מעין אלו במערכת היחסים שבין השליח לשולח אינם גורעים מהתוקף הבסיסי של השליחות כלפי צדדים אחרים. אם יש לעוררת טענות כלפי המייצג הראשון, המשיבה אינה הכתובת לטענות אלו, ולא היא זו שצריכה לשאת באחריות.

12. כאן המקום להזכיר כי בעת הגשת בקשה למענק הוצאות קבועות, נדרש ממלא הבקשה לציין את פרטי הקשר שלו, לרבות כתובת הדואר האלקטרוני לקבלת תגובה. כפי שהובהר בעבר לא אחת, מגיש הבקשה מחויב לאשר הצהרה לפיו ידוע לו כי המצאה לכתובת הדואר האלקטרוני שצוינה תהווה המצאה כדין. תמוה בעיני כיצד מבקשת העוררת לטעון להיעדר תוקף של המצאה שהיא עצמה אישרה באופן פוזיטיבי, באמצעות מייצגה, שיש לראות בה המצאה כדין.

13. העוררת ביקשה שעניינה יוחזר לשלב ההשגה כפי שהוחלט בערר 1544-23 וקנין גיל פרויקטים בע"מ נ' רשות המסים (ניתן ביום 30.7.2023) – אלא שאין הנדון דומה לראיה. באותו מקרה טענה העוררת כי ההחלטה כלל לא התקבלה אצלה, והמשיבה אכן לא איתרה תיעוד למשלוח ההחלטה. מה שאין כן בעניינו – העוררת אינה חולקת על קבלת הדואר האלקטרוני, ולמעשה הבהירה כי הוא התקבל, ולא טופל בשל מחדל.

14. אכן, נושא המצאת מסמכים מצידה של המשיבה נדון בהרחבה בפסיקה. סעיף 24 לחוק, עליו ביקשה העוררת להסתמך, מפנה לסעיף 238 לפקודת מס הכנסה, אשר אינה כוללת התייחסות מפורשת להמצאה דיגיטלית. אולם הוועדה כבר קבעה בעבר בהזדמנויות שונות כי סעיף 238 לפקודה אינו שולל המצאה באמצעים דיגיטליים, הגם שהוא אינו מתייחס אליה (ראו ערר 1253-23 החברה לפיתוח יסוד המעלה וחולתה בע"מ נ' רשות המסים, ניתן ביום 6.6.2023, פסקה 24 להחלטה). ברי כי לא ניתן לגזור משתיקת המחוקק מסקנה כי המצאה דיגיטלית אינה מהווה המצאה. קביעה כזו תוביל למסקנה המופרכת לפיה, כביכול, המשיבה מעולם לא המציאה אף החלטה לאף אחד מהעוסקים שהגישו לה בקשות – שכן כל החלטות המשיבה מכוח החוק נמסרות בדואר אלקטרוני. אמנם, שאלת ההמצאה עשויה להיות סבוכה במקרה שבו קיים קושי להוכיח כי המסמך שנשלח אכן התקבל (כפי שאירע במקרים אחרים) – אולם במקרה שלפנינו העוררת כלל לא חולקת על כך.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

15. נזכיר כי החוק נועד להעניק למי שנפגע כתוצאה ממגפת הקורונה מענק סיוע מהיר ומיידי. הנחת העבודה של המחוקק הייתה כי ההליך כולו יתבסס על מערכת ממוחשבת, שתאפשר למשיבה לפשט את התהליך ולייעל אותו. אילו היינו מקבלים את טענת העוררת כי כביכול קיימת חובה על המשיבה ליידע את כל אחד מהעוסקים על ההחלטות גם בהמצאה פיזית של מסמך ההחלטה, ולא רק למייצג אלא גם לעוסק עצמו, באמצעות מנהליו, דומה כי לא הייתה למשיבה אפשרות לעמוד בנטל הכבד ממילא שהוטל עליה לפי החוק.

16. הטענה שהמחדל של המייצג הראשון נבע מהשפעות מגפת הקורונה אינה במקומה – תהינה אשר תהינה בעיותיו האישיות של המייצג, אחריותו האישית היא למלא את שליחותו ולטפל בבקשה שהוא הגיש בשם העוררת. גם אם היינו מקבלים את הטענה שמגפת הקורונה הייתה נסיבה חיצונית שאינה בשליטת המייצג, בוודאי שאין בה הצדקה להזנחה ומחדל של למעלה מ-3 שנים(!).

17. העוררת העירה כי ישנן נסיבות אישיות נוספות שהקשו עליה, שכן מסוף שנת 2022 מנהל העוררת מלווה את אישתו המתמודדת עם מחלה קשה. עם כל ההבנה למצב האישי הקשה, אין בכך כל הסבר או הצדקה למחדל שהחל מחודש מרץ 2021 – מעל שנה וחצי קודם לכן.

18. גם האיחורים שננקטו על ידי המשיבה במקרים אחרים אינם מצדיקים את הבקשה להידרש לעניינה של העוררת, שנזנח זמן רב כל כך. בניגוד לעוררת, המשיבה לא שקטה על שמריה; בהזדמנויות שונות הובהר לוועדה העומס יוצא הדופן שעימו נאלצו להתמודד המפקחים מטעם המשיבה, וכן המאמצים הרבים שננקטו על ידה בכדי לעמוד בלוחות הזמנים שנקבעו בחוק. משמעותו של האיחור היא שונה גם בשל השלב השונה של ההליך. מקרים שבהם המשיבה לא עמדה בהוראות החוק ראויים לביקורת, אולם אין בכך בכדי להצדיק את המחדל המובהק והממושך כל כך מצידה של העוררת.

19. כאן המקום לציין כי גם העוררת הייתה ערה לכך שההשגה מוגשת באיחור, ובגוף ההשגה היא לא התייחסה לנושא ההמצאה ורק העירה כי היא מבקשת לדון בעניין "לפנים משורת הדין". דומה כי גם העוררת הבינה כי בנסיבות כאלו, אין לה זכות קנויה להגשת השגה, והדברים מדברים בעד עצמם.

20. מטבע הדברים, משהחלטנו לדחות את הערר על הסף, איננו נדרשים לטענות העוררת לגופו של עניין. גם אם היה טעם בהשגותיה של העוררת, היה עליה להגישן במועד. כיוון שחלפו למעלה מ-3 שנים, החלטת המשיבה לדחות את ההשגה על הסף הייתה מוצדקת בבירור, ואיננו רואים מקום לדון בה.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

21. מכל הטעמים המפורטים לעיל, החלטנו לדחות את הערר על הסף. בנסיבות העניין, משלא התבקשה תגובת המשיבה, הערר ייסגר ללא צו להוצאות.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 60 יום.

ניתנה היום, ז' אב תשפ"ד, 11/08/2024, בהעדר הצדדים.

1146-24

טניה חכמוב, רו"ח
נציגת ציבור

ערן עסיס, עו"ד
יו"ר הועדה